

МІЖРЕГІОНАЛЬНА
АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

ПРОБЛЕМИ МОДЕРНІЗАЦІЇ УКРАЇНИ

Випуск 2

Матеріали

*Міжнародної науково-практичної конференції
“Правова держава та демократичне суспільство:
фактори розвитку та взаємодії”
м. Київ, МАУП, 14 квітня 2016 р.*

Київ
ДП “Видавничий дім “Персонал”
2016

*Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом
(протокол № 3 від 30.03.16)*

Редакційна колегія:

М. Н. Курко (голова), д-р юрид. наук, проф.;
М. Ф. Головатий (заступник голови), д-р політ. наук, проф.;
А. А. Ігнатченко (відповідальний редактор), канд. техн. наук;
О. В. Баєва, д-р біол. наук, проф.;
І. П. Бідзюра, д-р політ. наук, проф.;
В. М. Воронін, д-р іст. наук;
М. Л. Головка, д-р іст. наук, проф.;
В. Б. Захожай, д-р екон. наук, проф.;
В. І. Литвиненко, канд. юрид. наук, доц.;
В. В. Рябцев, канд. техн. наук, доц.

*Матеріали подано в авторській редакції.
Відповідальність за зміст та орфографію матеріалів несуть автори.*

Проблеми модернізації України : [зб. наук. пр.] / МАУП. — К.: ДП
“Видавничий дім “Персонал”, 2008 —

С76 Вип. 2: Матеріали Міжнародної наук.-практ. конф. “Правова держава
та демократичне суспільство: фактори розвитку та взаємодії”, 14 квітня
2016 р. / редкол.: М. Н. Курко (голова) [та ін.]. — 2016. — 448 с. : іл. — Бі-
бліогр. у кінці ст.

У пропонованому збірнику подано тези учасників науково-практичних
конференцій з проблематики широкого кола аспектів процесу системної модерніза-
ції України.

Для науковців, громадсько-політичних діячів, студентів, а також усіх, хто
цікавиться розвитком Української держави і світовим досвідом проведення модер-
нізаційних процесів.

ББК 63.3(4УКР)я43+67.9(4УКР)301я43

Пеньков С. В. Теоретичний генезис проблеми використання службових тварин в оперативно-розшуковій діяльності.....	177
Погорєлова І. С. Політична культура українського суспільства у вимірі європейських цінностей	179
Севрук В. Г. Проблеми дослідження етнічних мотивів вчинення злочинів.....	182
Стасюк С. В. Зміни податкового законодавства 2016 року як запорука демократизації суспільства	184
Трембіцький А. М. Схилення до розголошення комерційної таємниці: проблеми визначення меж відповідальності.....	187
Утвенко В. В. Правове регулювання соціального захисту окремих категорій непрацездатних громадян України.....	191
Kharchenko O. V. Logic bomb as a rhetorical means of humor.....	195
Чмир О. Б. До проблеми становлення правового демократичного суспільства в Україні	197
Чупрій Л. В. Аксіологічні та гуманітарні аспекти формування правової держави в Україні	200
Шклярук С. Г. Трастові послуги як інструмент виведення активів з України.....	203
Шусть В. В. Ціннісні системи українського суспільства – ідеологічний хаос	205
Якубенко Н. В. Українське дисидентство другої половини 1950-х – 1960-х рр. – зародкова форма громадянського суспільства.....	209
Авсієвич А. В. Правовий характер ознак міжнародного арбітражу	212
Берестецька Л. М. Тенденції розвитку електронного бізнесу в Україні.....	215
Бігдаш В. Д. Особливості формування принципів менеджменту страхової діяльності в Україні.....	218
Гавловська А. В. Оптимальні податки як складова частина іміджу держави та як спосіб подолання правового нігілізму громадян.....	221
Гончаренко Є. Ю. Сучасна “правова лінгвістика” як питання семантико-стилістичних особливостей перекладу юридичних текстів з німецької мови	224
Григор’єва М. І. Міжнародний досвід взаємодії держави і суспільства щодо профорієнтаційної роботи та довузівської підготовки молоді.....	227

ЗМІНИ ПОДАТКОВОГО ЗАКОНОДАВСТВА 2016 року ЯК ЗАПОРУКА ДЕМОКРАТИЗАЦІЇ СУСПІЛЬСТВА

Серед головних пріоритетів, які обумовлюють розвиток суспільства, постають завдання реалізації демократичних цінностей. Перш за все, це права й свободи людини, забезпечення належного рівня їх реалізації та гарантування їх дотримання з боку всіх суб'єктів соціальної системи. Необхідною умовою вирішення цього завдання постає формування громадянського суспільства та розбудова правової, демократичної держави. На нашу думку, 2016 рік для України є вирішальним з позиції динамізму орієнтованості в бік європейської спільноти, зламу застарілого корупційного менталітету деяких можновладців, підвищення ролі держави як соціально-правового механізму забезпечення прав і свобод людини та громадянина. Особливо великого значення набуває в цих умовах дієвість права: відчуття кожним суб'єктом господарювання захищеності, гарантованості прав та законних інтересів, протистояння сваволі в упорядкуванні суспільних відносин. Саме тому, Законом України “Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у 2016 році” було прийнято низку змін, які повинні не лише забезпечити ефективне та своєчасне наповнення бюджетів усіх рівнів держави, але і гарантувати дотримання основних принципів оподаткування в частині юридичної рівності платників податків і зборів, справедливості та публічності оподаткування, презумпції тлумачення на користь платника податків усіх непоборних сумнівів, протиріч і незрозуміlostей актів законодавства про податки [7].

Враховуючи вищевикладене, комплексне дослідження податкових правових відносин з позиції їх адаптації до вимог сьогодення, набуває особливої актуальності, адже воно дозволить отримати суспільно корисний результат, коли платник податків та держава в особі контролюючого органу стають партнерами і будують свої відносини не лише на методі владних приписів, але і на методі взаємних поступок та конструктивного діалогу.

Методологічну основу можливості дослідження податкових правовідносин під кутом їх адаптації до змін податкового законодавства у 2016 році частково висвітлено в наукових працях І. Я. Андрюшко, Г. В. Іваненко, М. П. Кучерявенко, О. І. Лавренова, Ю. М. Оборотов та інших науковців.

На думку М. П. Кучерявенко податкові правовідносини виступають як певна система правовідносин, що базується на обов'язку сплати податків та зборів і відповідно на праві вимагати їх сплати [3, с. 207]. Але потрібно враховувати думку багатьох учених, наприклад, О. І. Лавренової, що мету діяльності державної служби слід розглядати як її призначення для суспільства [4, с. 9].

Проривним і довгоочікуваним для підприємців стало зниження ставки єдиного соціального внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування на фонд оплати праці з 41 % у середньому в залежності від класу професіонального ризику до 22 %, а також скасування утримання такого внеску із заробітної плати найманих пра-

цівників. Це надає можливість більшості роботодавців позбавитися звички виплачувати заробітну плату в “конвертах” у зв’язку зі зниженням податкового навантаження. Застосовується єдина ставка по податку на доходи фізичних осіб у розмірі 18 % (до 01.01.2016 року ставка становила 15 % та 20 %), що є економічно обґрунтованим. Винятком становлять пенсіонери, які одержують понад три розміри мінімальної заробітної плати (з 01.01.2016 року — 4 134,0 грн.), — з них із суми такого перевищення ПДФО справлятиметься за ставкою 15 %. Але автор переконана у доцільності застосування прогресивної шкали оподаткування по податку на доходи фізичних осіб — чим вище дохід, тим вище ставка оподаткування такого доходу. Звісно, ПДФО з пенсії потрібно скасувати, адже ми маємо справу з підміною юридичних понять “дохід” та “соціальна виплата у зв’язку із досягненням пенсійного віку”. Адже на думку І. Я. Андрюшко правове мислення у публічному адмініструванні безпосередньо виявляється у двох його основних аспектах: задоволення правових потреб громадян та реалізації функції держави [1, с. 14–15].

Зміни в оподаткуванні 2016 року торкнулися і ставок акцизного податку в бік їх підвищення. Наприклад, якщо для натуральних виноградних вин ставка не змінилася (0,01 грн. за 1 літр), то по решті алкогольних позицій збільшення у півтора — два рази: пиво — 2,48 грн./л (з 1, 24), шампанське — 10,40 (з 5,20) тощо. По пальному змінилися і ставки, і одиниці виміру.

Необхідно акцентувати увагу і на змінах у справлянні податку на додану вартість, адже він є основним у формуванні дохідної частини бюджету. У ст. 200 Податкового кодексу України передбачено формування двох реєстрів на відшкодування ПДВ: для платників, що відповідають критеріям, визначеним для автоматичного відшкодування сум податку; для решти платників [6]. Повернення узгоджених сум бюджетного відшкодування здійснюватиметься в хронологічному порядку відповідно до черговості внесення заяв до кожного відповідного Реєстру. У свою чергу, Державна фіскальна служба України щодня публікуватиме на своєму сайті реєстри заяв про повернення суми бюджетного відшкодування. Таким чином, впроваджено державний механізм забезпечення прозорості відшкодування ПДВ, який покладе край використанню злочинних схем ухилення від оподаткування в Україні.

Частково зміни торкнулися і спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності в якості компромісу законодавця та бізнесмена. Адже, на думку Г. В. Іваненко правова держава — це держава, у житті якої панують закони, що закріплюють основні права людини, виражають волю більшості чи всього населення країни, роблячи акцент на основних загальнолюдських цінностях й ідеалах, держава, в якій передбачена відповідальність не тільки особистості, але і самої держави, де громадянам притаманний високий рівень правової культури [2, с. 7].

Щодо спрощенців третьої групи, то для них законом обмежено річний обсяг доходу до 5 млн. грн. (замість чинних раніше 20 млн. грн.), а ставку податку підвищили до тієї, що діяла до 1 січня 2015 року, — 3 % з ПДВ та 5 % без ПДВ. Для платників четвертої групи збільшено ставки податку з одного гектара сільськогосподарських угідь та / або земель водного фонду.

Гранична ставка по податку на майно, що встановлюється місцевими органами влади, зросла на 1 % — до 3 % від розміру мінімальної заробітної плати. Не пощастило власникам квартир понад 300 кв. м та будинків понад 500 кв. м — за кожен такий об’єкт доведеться сплачувати 25 тис. грн. податку на рік. Кардинально змінився об’єкт оподаткування транспортним податком. Тепер до нього належать легкові автомобілі, з року випуску яких минуло не більше 5 років та середньоринкова вартість яких становить понад 750 розмірів мінімальної заробітної плати (або 1 033 500,0 грн.

станом на 1 січня 2016 року). Таким чином, законодавець зробив акцент у вигляді підвищення ставок оподаткування стосовно об'єктів, які можливо віднести до так званих "об'єктів розкоші". Адже, на думку Ю. М. Оборотова, держава існує для внутрішнього світу людини й нерозривно пов'язана з її правосвідомістю [5, с. 30].

Загалом, внесені зміни в оподаткування 2016 року, відповідають європейським підґрунтям основних засад оподаткування та зміцнюють державний напрямок демократизації українського суспільства, коли права, свободи і законні інтереси людини та громадянина не лише задекларовані у законодавчих актах, але й забезпечені та гарантовані державою, що уможливорює їх перехід із потенційного стану в реальний.

Джерела

1. Андрюшко І. Я. Правове мислення у різновидах правової діяльності: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.01 / І. Я. Андрюшко; кер. роботи В. В. Дудченко; Нац. ун-т "Одеська юридична академія". — Одеса, 2015. — 20 с.
2. Іваненко Г. В. Конституційна модель правової держави: шляхи її удосконалення і реалізації: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.13 / Г. В. Іваненко; кер. роботи Л. І. Кормич; Нац. ун-т "Одеська юридична академія". — Одеса, 2002. — 20 с.
3. Кучерявенко М. П. Фінансове право: підручник / М. П. Кучерявенко, Д. О. Білінський, О. О. Дмитрик та ін.; за ред. д-ра юрид. наук, проф. М. П. Кучерявенка. — Х.: Право, 2013. — 400 с.
4. Лавренова О. І. Адміністративно-правовий статус державної служби як центрального органу виконавчої влади: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07 / О. І. Лавренова; кер. роботи С. В. Ківалов; Нац. ун-т "Одеська юридична академія". — Одеса, 2014. — 20 с.
5. Оборотов Ю. М. Традиції та новації в правовому розвитку: загальнотеоретичний аспект: автореф. дис. ... д-ра. юрид. наук: 12.00.01 / Ю. М. Оборотов; кер. роботи М. В. Цвік; Нац. ун-т "Одеська юридична академія". — Одеса, 2003. — 38 с.
6. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 року [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>.
7. Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у 2016 році: Закон України від 24 грудня 2015 р. № 909-VIII [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>